

क्रम सं०

विषयः

अर्थशास्त्रम्

ग्रन्थकार

प्रवेश सं० २८०२६

नाम श्री सत्यनारायण शर्मा विधिः

पत्र सं० १-८

श्लोक सं०

अक्षर सं० (पंक्तौ) ३३

पंक्ति सं० (पङ्क्ते) १०

लिपिः देवनागरी

आधारः ३१

आकारः ८.४, X ४.४.

सं० १५२६

वि० विवरणम् पू.

१.३

सी० एम० यू० पा० १९५९ एम० ३१० ई० - १९५९ - १७० २००

००९५८०

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

॥ श्रीसत्यनारायण पूजा प्रारंभः ॥

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ सत्यनाशयण पूजा प्रारंभः ॥ ॥ प्रीति संक्रमणे पोषिमायामिकादृश्या वा
यस्मिन्कस्मिन्दिने वा सार्धं संध्यात्तरं रजनीमुखे पूर्णारमा गत्वा भूतवाससीदरे ध्यायेत्पवि
श्य गणपतिवस्त्रणमात्तका पूजनपूर्वकं पुण्याद्वाचनं स्वस्तिवाचनं कुर्यात् ॥ नृतादौ स्वस्तिवाच
नस्यापेक्षितत्वात् ॥ अयमुत्तमः प्रकारः स्वस्तिवाचनं कार्यं मिति ॥ नहि चेद्गणपतिपूजनं वा ॥
उगमस्य ॥ पवित्रवाणिः प्रागानामस्य ॥ सुमुखश्चेति गणपतिं संप्रार्थ्य ॥ देशकालौ स्मृत्वा
विद्योर्विद्योः श्रीमद्गवतोऽपुंज्यतिथौ अशुक्रगोत्रोत्पन्नस्याऽमुं कुर्यान्मम सकलकु
पितोपशमनकृतमना मे विवितासेत्यर्थपूर्वांगीकृतं श्रीसत्यनाशयण महाविधुप्रीत्यर्थं कथा
श्रवणपूर्वकं श्रीसत्यनाशयपूजनमहं करिष्ये ॥ आदौ भूतोद्भूतं ॥ यदत्र संस्थितं भूतं रक्षानपः
भित्त्य सर्वदा ॥ रक्षानं त्यक्त्वा तु तत्सर्वं यत्र रक्षितं तत्र गच्छतु ॥ अपसर्पेत्तु ये कलाये भूताभूतमं
स्थिताः ॥ ये भूता विप्रकृतीरस्तं न संयतुः शिवाक्षया ॥ २ ॥ अपक्रामं तु भूतानि विश्वांसं वीतोदिशं ॥

अपासनवि
धिः ॥ ३

श २

सर्वेषामविशेषेन ब्रह्मसंसारजेत् ॥ ३ ॥ भूतप्रेतादेवत्याद्या अपक्रामेत्पुनरापरां ॥ स्वप्नादस्याह
जंत्वन्यत्स्वीकुरेत्पुनर्विलोको ॥ ४ ॥ ॐ नमो धार्मिकमलासनाय नमः ॥ इत्यासनं ते पूज्य ॥ तत्र प्राप्नु
वोदपुत्रो वासिष्ठासने उपविशेत् ॥ तत्रासनप्रकारः ॥ पृथ्वीत्यस्वमेव स्यमेव स्य पृथिव्यामेव पृथ
रूभिः ॥ कूर्चो देवता ॥ सुतलं चंद्रः ॥ आसने विनियोगः ॥ कूर्मपृष्ठपृथ्व्यनुलुपपृष्ठपृथ्वीवयाध
तालोकादिविवं विधुं धृता ॥ त्वं न धारय मां देवी पवित्रं कुरु यासने ॥ इत्यासनप्रकारः ॥ अथ
भूतशक्तिः ॥ पादादिजानुपर्वतं पृथ्वीरध्वानं तच्चतुरस्रं पीतवर्णं वज्रकोच्छितं त्रिवीजं तु
रुंध्रायेत् ॥ ततो जांबादिनाभिययंते मणारण्यं तत्तच्छूर्णं प्राकारं मुकुटवर्णं पद्मलोच्छितं त्वं
मिति वीजमुक्तं ध्यायेत् ॥ नाभ्यादि कंठपर्वतं अग्निरध्वानं तच्च त्रिकाणाकारं रक्तवर्णं स्यात्सिक्
कोच्छितं रंमिति वीजं युक्तं ध्यायेत् ॥ कंठादिभ्रुवर्णं तं वायुरध्वानं पद्मकोणाकारं वज्रं त्रिकोच्छि
तं दक्षवर्णं यंमिति वीजमुक्तं ध्यायेत् ॥ भ्रूमध्यास्य हस्तपर्वतं आकाशरथं नवतु कारं ध्वजं

इत्यासनं संपूज्य
मिति

देवताप्रपाये
आसीय ॥

कोस्तुभानरुणहर्षि॥ १॥ श्रीतन्त्रपीतबन्धेश्वरचक्रगदाधरं॥ नारायणं यदुर्बुधं श्रीकृष्णपदभूषितं॥ २॥
गोविंदगोकुलानंदं गजवक्त्राक्षितं शम्भुं॥ पद्माक्षं जस्य वदनं उदसीयुक्तं वरप्रदं॥ ३॥ इति विभिन्नैर्ध्यानं॥
सहस्रशीर्षं स्वावाहनं॥ आगच्छागच्छ देवेश तेजोराशिर्भगवते॥ कीयमानो मया प्रणो गृहाण सुरस
तम॥ पुरुष एवेदमिच्छासनं॥ नानारत्नसमायुक्तं कार्त्तस्वरविभूषितं॥ आसनं गृह्यतां देव सर्वशो
भक उग्रदं॥ एतावानस्येति पाद्यं॥ नारायणनमस्ते सुनरकार्णवतारक॥ पद्मं गृहाण देवेश प्रमत्तौ त्वयि
वर्द्धय॥ त्रिपादूर्ध्वं इत्यर्घ्यं॥ अक्षय्यं कुरुपाय हवी कृतयेनमः॥ मयानिबेदितो न न्या अर्घो यं
प्रातिगृह्यतां॥ ततो विराडित्याचमनीये॥ मेरा केन्यास्तु यत्रादिसर्वपापहरं भुवं॥ तादिकं न्येतं
देवरात्र्यगाधं म्यतो प्रभो॥ तस्मद्यद्वास्तर्द्धुतः संभृताभिः तैस्तानं॥ गंगा देवर्षितीर्थं प्रो मया
त्रार्थनया इतं॥ तोषमेतत्पुरुष स्वर्गं स्थानार्थं प्रातिगृह्यतां॥ अथ पंचाक्षरं त्वानं॥ यमः कृष्णः ॥५॥
व्यामिति यमः स्थानं॥ सुरभिस्तनसंभूतं देवार्थं विहव अर्घं॥ पञ्चोदसां मे देवेश स्थानार्थं प्रातिगृह्यतां॥

पमः स्थानं ते भुक्ते दक्षस्तानं सप्तपद्यामि॥ छिंदे काष्ठा इति दधि स्थानं॥ अं प्रमेद त संकाशं सर्वदेवाग्ने
ये दधि॥ स्थानार्थं ते मया नत्सा गृह्यतां परमेत्थर॥ दधि स्थानं ते भुक्ते दक्षस्तानं॥ छिंदे काष्ठा इति
दधे स्थानं॥ अं जं सुराणां माहात्म्यं पश्येति श्रुतिं॥ यथेयमाभ्युदयं स्थानार्थं प्रातिगृह्यतां॥ द
त स्थानं ते भुक्ते दक्षस्तानं॥ मधुना तादिति मधुस्तानं॥ सर्वपापसमुत्पत्तं कीमूषलहरं मधु॥
स्थानार्थं ते मया दत्तं गृह्यतां परमेत्थर॥ मधु स्थानं ते भुक्ते दक्षस्तानं॥ अवाक्षसमिति शकं दक्षस्तानं॥
१॥ रससमुत्पत्तं सितं मधुमधुरं भो॥ स्नातार्थं ते मया दत्तं वल्लोलीकार्यं तोषभो॥ शक्यं स्थानं ते भु
क्ते दक्षस्तानं॥ स्थानं वंचा मृते दूग्धं गृहाण पुरुषोत्तम॥ अनाथनाथ सर्वज्ञ श्रीश्रीं प्रगतो जय॥ वखेनं
यो दक्षयश्चक्रे प्रस्थानं॥ भुक्ते दक्षस्तानं॥ उरध्वाभ्यं गृह्यतां॥ अं जं तिलेति मुग्धं धत्ते तेनानुतेपनं॥
अहिरबभौ गेहिति हरिद्रयो हृत्तेनं॥ तमाचनी मे स्तीति उक्ते दक्षस्तानं॥ भुक्ते दक्षस्तानं॥ अं दं न स
सर्वपायि॥ पुष्पं स॥ दीपं स॥ नैवेद्यं स॥ वंचोपचारं संपूज्य निर्वर्त्यं निरुज्य॥ श्रुतिं
कुसीतं॥

इकेनघेदनादूर्ध्वरूपसत्त्वेन अभिषिञ्चेत् ॥ ततः रेवं कुरु शो निधाय वस्त्रादि कंदयात् ॥ तस्याश्वास्य
 हुतः च इति वस्त्रं धत् ॥ नानाजातिगुणोपेतं स ह्येतत्तु विनिर्मितं ॥ वस्त्रमेतत्सुखस्य शीरीत ह स्मृते
 गृह्यतो ॥ तस्यादभ्यास इति यज्ञोपनीते ॥ ब्राह्मणेन विद्वन्मन्त्राणां निमित्तं प्रहस्तं न ॥ पश्योपनीतदानेन प्री
 यतो कर्मकापातेः ॥ तं यत्नमिति गंधं ॥ श्रीखंडं नं दं दिव्यं गंधा ज्यमुप्रमोहरं ॥ येनेपनं सुरभेषु
 प्रीत्यर्धं प्रतिलेख्यते ॥ यत्सुखमिति पुष्पाणि ॥ माध्याहीनसुगंधीने मातृव्यादोने वं प्रमो ॥ प्र
 यत्तानि पुष्पाणि गृह्णाति प्रतिगृह्यते ॥ अथ तु कालीपत्रैः पुष्पैर्वर्गगूना ॥ सत्यायनमः पादोपन
 यासि ॥ गुणप्रदायनमः तुल्योप ॥ नारायणायनमः नखा निपू ॥ उपेयनमः कुरुपू ॥ जनार्दनयन
 मः सोमनीपू ॥ जगन्नाथायनमः नंधपू ॥ अथ प्रयायायनमः मेरुपू ॥ कर्मलोपयनमः कटिपू
 गोविंदायनमः तुल्यपू ॥ प्रयनायायनमः नाभेपू ॥ शोभायनमः उदरपू ॥ हलायुधायनमः हस्ता ॥ ६॥
 नखपू ॥ चतुर्भुजायनमः चतुर्बाहूपू ॥ हृषीकेशायनमः हृदयपू ॥ श्रीकेशायनमः कंठपू ॥

नायस्यतयेनमः भूखंडपू ॥ कपलपत्रधरायनमः नेत्रपू ॥ लक्ष्मीपतयेनमः नखपू ॥ सहस्रशिरसे
 नमः शिरःपू ॥ नारायणायनमः सर्वांगोपनयासि ॥ त्रिलोक्यदिग्गजोदमतामि कुलनादितो ॥ आनं
 दं नं दितो ह्यनो मात्तं स्वीकार्यतो गृह्णां ॥ पुष्पमात्रां समर्पयामि ॥ ब्राह्मणो ह्येति धूपं ॥ गंधसंभार
 स्वं नं हं कात्तगुरुसमन्विष्टुरासुरनरानं दं धूपो यं प्रतिगृह्यते ॥ चंद्रमा मनस ईदिवं ॥ आ ति
 यवर्तिसमा पुक्तं बह्निना योजितं प्रया ॥ दीपं गृह्णाण देवेश त्रैलोक्येति मित्रपहं ॥ अस्यादीपं प्र
 यक्ष्यमिदेकाय परमात्मने ॥ नो मा निरया प्रोराहीपमंगी कुरु प्रमो ॥ नाभ्या आसीदिति नेनेयं ॥
 घृतपक्कं हविष्या नं पाप सं वास शर्करं ॥ नानाविधेयं नेनेयं भोजनार्थं प्रगृह्यते ॥ भोजना
 यं ३ मध्ये पानीं क्षमयामि ॥ स्नानादि कं विधाया मुयतः शुद्धिरवाप्यते ॥ एतत्तपश्च नीयं न स्त्री कुरु त्वंगराधार ॥
 इत्युत्तराश्विनं ॥ दिव्यं दिग्गजं च तं यं गंगा समुद्रं च ॥ करप्रक्षालना र्थं च गृह्णातं परमेस्वर ॥ इति हस्तशाला
 लनं ॥ सर्वपापहरं दिव्यं गोमेयं निर्मलं जलं ॥ मुख्यप्रक्षालने दत्तं गृह्णाण पुरुषोत्तम ॥ इति मुख्यप्रक्षालनं ॥ सु

मं पं परिमल्लं च मोक्षे च न समक्षितं ॥ अगस्त्यगना भं च क्रोधाद्विनं कं शुभं ॥ इति करोद्धर्तनं ॥ उच्छं गोप
 कंदिवं नाना मं पं सुवासितं ॥ चरणशोभनं कर्तुं गृहणपुरुषोत्तम ॥ इति वा दशशासनं ॥ यत्पुरुषेण तिरस्त्रितो ब्रूव
 दक्षिणाः ॥ इदं फलं मया देव स्थापितं पुरतस्तव ॥ तेन मे सफलता वा सिर्जये जन्म निजनि ॥ इति फलं तत् ॥
 पातो लतं तसं भूतं पदं नो जन्म वंश ॥ ताना मुण्यगणा कीर्णं तो ब्रूव जाते गता ॥ इति तौ ब्रूवेंत ॥ हा
 यथासिते रूपा लेशः स एव श्रीनि केतनं ॥ तथा वि ते मयो स्मृष्टा दक्षिणा प्रति गृह्यतां ॥ इति दक्षिणा सन ॥
 ५१ अत इत्युत्तरं नाराजं नृपि ॥ यत्पुत्रीति सप्रापुक्तं गोद्धते नैव कूरितं ॥ नीराजमेन संतुष्टे भवत्येव जगत्स
 ति ॥ इति नीराजने ॥ यं प्रादित्वे च धरणी विद्युदग्नि स्तर्ध्वता ॥ त्वमेव सर्वं ते तो ह्ये आर्ति क्यं प्रादु गृह्यतां ॥
 इत्यार्तिकं ॥ कर्तृ नोर्मितं दीपं स्वर्ण पात्रे नैवेदितं ॥ ययाने ते देवं दीपं गृहण परमेश्वर ॥ इति कर्पूरार्तिकं ॥
 सहस्रकिरणस्यैस्फुरत्किरणमंडलं ॥ दर्वणं मणिभि क्लीयं गृहण पुरुषोत्तम ॥ इति दर्पणं ॥ हृदि मणिग ॥ ७॥
 णा कीर्णं दंडा किं वरप्रदं ॥ सुवर्णं कंकशं ॥ गृहण तं न गतं ॥ इति छत्रं ॥ विघ्नही प्रमहे मं चामरे लु

शुभे प्रमे ॥ स्वर्णं देवो पशो भावे गृहण परमेश्वर ॥ इति चामरे ॥ सुवर्णं निर्वि तो दी प्रादु र्त्तं पशो भित्तो ॥
 पना कं संप्रपद्यन्ति गृहण पुरुषोत्तम ॥ इति पताका ॥ सुवर्णं पव धटितं मणि दंडा विराजितं ॥ यजनं
 अमशं त्यर्थं मं गी कुरु रूपा निधे ॥ इति व्यजनं ॥ ४४ ससा स्या संनि प्रदक्षिण जमरकारौ ॥ यानि का
 नि च वापानि जन्मा तर दूता निज ॥ तानि ता निविन स्थे ति प्रदक्षिण पदे पदे ॥ इति प्रदक्षिणा ॥ अमर्षा
 रणं नासि त्वमे व शरणं मम ते स्वात्कारुण्य भावे न रक्ष मां परमेश्वर ॥ इति नमस्कारः ॥ यज्ञेन पशु मिति मंत्रं
 जलं ॥ यो ॥ यन्मया भक्तियोगेन पशु पुण्यं फलं जन्म ॥ निवे दितं यज्ञे वेद्यं तं गृहणानु कं पया ॥ इति मंत्रपुष्पांजलिं ॥
 तु ति भि स हृदि व्याभिः सहितं न तितं मम ॥ न त्यं सं कल्पितं भक्त्या गृहण परमेश्वर ॥ इति नृत्यं ॥ अथ प्रा
 र्थना ॥ मंत्रही नं क्रिया ही नं भक्ति ही नं सुरेश्वर ॥ यत्पूजितं मया देव परिपूर्णं तदस्तु मे ॥ पापो ह पाप कर्म
 हं पापा त्ना पाप संहारः ॥ त्राहि मां रूपा मा देव सर्वपाप हरो भव ॥ अमो घं रं दुःख का हं न सिद्धं देव स दुःख ह
 वी के रं जगन्नाथं वा नी शो वरदायकं ॥ गुण त्रयं गुणातीतं गो विंदं ग रू उध्वजे ॥ जनार्दनं जनार्दनं आननी

॥ श्रीसत्यनारायणकृजासनाम्ना ॥

